

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

46-dik szám.

Szombaton November 11-én 1848.

7-ik évi folyam.

Az előfizetésidj és hirdetmények valamint ezen lapra, ugyszinte az „Arader Kundschaftsblatt“-ra naponként elfogadtatnak a' szerkesztőség irdájában (Forray utczában, Viszkub háza 1. emeletében) reggeli 7 órától fogva estéli 6-ig.

Jelentés.

A' gymnasiumbéli oskoláknak magán oktatás szerinti tanításra, valamint lak és tápzatba felvétetnek oskolás gyermekek Ocsoviny Sándor magán-tanárnál. Lakása az Istvántéren Gantner házában, a' fehér kereszt című vendéglő mellett.

Nevelőnek

ajánlkozik mind a' tiz oskolában oktatást adni képes egyén. Bővebbet a' szerkesztőségnél.

Nyilvános köszönet.

Alulirt kötelezve érzi magát köztudomásul adni, hogy férjének Kailinger Józsefnek, mint a' helybeli halotti-egylet tagjának f. év november 5-én történt halálával, ugyanazon egylet néki a' szabályszerű 100 pftot akadály nélkül kifizette, miért is az említett halotti-egyletnek ezennel egyszersmind tartozó köszönetét teszi.

özv. Kailinger Gertrud.

Oktatási ajánlat.

Fehér varrásban, fehér, fekete, arany- és egyéb hímvarrásokban, horgolásban, és egyéb különféle kézi munkákban, továbbá olvasás, irás és számvetésben oktatás adatik az azelőtti templomost szabadsajtóutczában, a' 2 pisztolyhoz címzett Novák házában földszint. Bejárás a' kereszt-utczában.

Néhány oskolás gyermekek

felvétetnek az új oskola-pálya beérkezével lak és tápzatba egy az oskolához közel lévő tisztes házba. Bővebbet a' szerkesztőségnél.

Hölgy és férfi divatképek,

mozgékonyok és mozdíthatlanok, f. második fél évre kaphatók a' szerkesztőségnél.

5 akó 1847. évi magyaráthi bor, vas abrincos hordóval együtt, eladó. Értekezhetni a' szerkesztőségi irdában.

28 font szép fonott lószőr eladó; miről bővebbet a' szerkesztőségnél.

Azonnal bérbe kiadó

Reformutczában 309. sz. Schaeferfeneder Ferencz házában, 2 szoba, konyha, éléskamra, és padlással, — ugyszinte 1 szoba kis konyhával.

2218 sz. Árverési hirdetmény.

Az aradi álladalmi urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhírül tétetik, hogy a' ménesi urodalmi majorszóló 1848-ik évi borterméséből nyert 155 akó törköly árverés utján legtöbbet igérőnek el fog adatni.

E' nyilvános árverésnek határideje f. e. novemberhó 13-ik napjára határozatott, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kített napra a' paulisi tiszttartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghivattatik.

A ménesi álladalmi tiszttartói hivatal.
Paulison oct. 27-én 1848.

2204 sz. Építési árlejtés.

Az aradi álladalmi urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Kládova helység határában találtató két mészégető kemen-cze kijavitása iránt az alulirt tiszttartói hivatalnál létező, 's az illető vállalkozók által legott megtekinthető költségvetés 's egyéb építési okirományok alapján az aradi építési hivatalnál árlejtés fog tartatni, 's pedig kőműves munkáért 194 ft 16 kr. kőművesi anyag fuvarral együtt 79 „ 11¹/₂ kr.

Összesen 273 ft 27¹/₂ kr. pp.

A' nyilvános árlejtés határideje f. e. novemberhó 20-ik napjára határozatott, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árlejtéshez járulni szándékozik, a' kített napra az aradi építési hivatal irdájába, hol az árlejtés reggeli 9 órakor kezdődni fog, 10száz-toli bálnpénzzel ellátva ezennel illendően meghivattatik.

A' ménesi álladalmi tiszttartói hivatal által.
Paulison november 7-én 1848.

T u d ó s í t á s.

A' tornyai urodalom részéről közhírré tétetik, miszerint ezen urodalomban jövő 1849-ik évi januárhó 1-től kezdve elhullandó selyembirkák bőrei, f. évi november 20-án Tornyán az urodalmi irdában ajánlatok utján legtöbbet ígérőnek egy, vagy ha valamely ajánlat az urodalom igényeinek megfelelően, két vagy három évre is átengedtetnek.

Biztosítékul 100 pft leteendő.

Írásbeli kötelező ajánlatok is elfogadtatnak, mellyek a' fenérintett napig a' tornyai urodalmi irdába lepecsételve beküldendők.

Uhrinyi Károly, tisztartó.

Birói árverés.

Néhai Illits György után maradt és Radivojevic Alka mint egyik örökösre szállott 's birói foglalás alá vett b. v. ráczutczai 143 sz. a. lévő ház f. e. november 17-én második árverésen; — továbbá pernyáva külvárosban 338 és 339 sz. a. fekvő szőlőkert hozzá tartozó épületekkel f. e. nov. 18-án d. u. órákban a' helyszínén tartandó árverésen legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

**Petrovics János,
végrehajtó tanácsnok.**

H e l y b e l i.

Oct. 28-án, e' lapok 44-ik számában — a' halotti szemle fölött felügyelő úr vallása szerint — jelentettük, hogy a' háborus idő alatt az orvosi halottszemle megszűnik, mi okból a' halottak jegyzéke is lapunkba nem iktattathatott, mi már két hét óta elmaradt. Ezen nyilatkozvány által sok gyöngéledő személy azért aggasztatott, mintha faradságot meg nem érdemlőnek tartatna annak megvizsgálása, valljon az emberek nem-e tetszhalálban temettetnek el; folyó hó 3-án mégis egészen véletlenül kapánk meg az illető halottvizsgálótól a' halottak jegyzékét a' 43-ik számban megjelent legutóbbi közlés ideje óta, az az: october 15-től fogva november 2-ig, mellyet is jelen számunkban kitenni el nem mulasztunk 's szakadatlanul folytatandunk is, míg a' halottkémlő urnak tetszeni fog hivatását teljesíteni.

Az aradi várórség a' lehető szükség elmellőzésére gandoskodik, 's e' szerint — „országra“ vetemedik. Igy f. hó 3-án délben egy csorda szarvasmarhát a' mikalakai legelőről a' maroson át a' tulsó kapun behajtott, mi annál is inkább könnyen vitethetett véghez, miután azon a' félén csak kaszás emberek örködtek, kik a' fölfegyverzett és a' maros tulsó partján két kiszegezett ágyuval ellátott legénységnek ellen nem állhattak. A' megfosztott mikalakai lakosok utánuk a' megérdemlett áldást szórják.

Ugyanaz nap jött a' várból két közlegény, kik 30 pftnyi ajándékért az ugynevezett lólaktnya és a' marosparton lévő fa meggyújtására unszoltattak; azonban ezek mihozzánk átjövén a'

feltett szándékot felfödözték; mindazáltal vasárnap f. hó 5-én viradóra ugyan e' végre 5 közlegény a' Don Miguel ezredből, 15 várkatona örkiséretében kiküldetvén, rozszelkü szándékukat teljesíték is, melly gyujtogatók közül csak egyet értek el, kit agyon is lőtek. Ezen cselekvény alatt a' várból a' gyujtogatók biztosítására és a' segedelem-nyújtás akadályozására huzamosan ágyuztatott, de Márjássy őrnagy úr részünkről sem mulasztá a' várat ágyuzni. Az uj-aradi töltésen hosszat fekvő zsigmondházi helység' egy része a' lángok martalékává lön. Ezen alkalommal városunk is részesült az ágyuzásban.

Vasárnap éjszaka a' költséges állandó hidunk a' maroson az innenső parton lángba borulván, 3 éjjel és 3 nap égett.

Kedden, nov. 7-én délután 7 ágyu süttetett el a' várban, minek oka mindeddig leplezve van.

Szerdán, f. hó 8-án reggel sánczásóink a' várból puskalövésekkel háborgattattak, azonban mieink se mulaszták el, tüzre tüzzel illőleg viszonzni.

V e g y l e t.

—*.* A' megürült radnai erdőfelügyelő-hivatalba Reichel Ferencz az azelőtti sz.-annai al-erdőfelügyelő neveztetett ki.

—*.* Páris János, álladalmi javak gyakor-noka Huszton, az aradi főshivatalnál irnoknak neveztetett ki. (O. P. Ztg.)

—*.* Rendelet. Tapasztaltván, hogy hosszabb idő óta, csupa ámitásra 's nyereszkesedésre számított falragaszok (placat) által olyan koholt álhírek terjesztetnek, mellyek egyedül a' közönségnek kizsebelésére számítvák, 's a' mellett még tévedésekre is vezetnek, a' közönség komolyan figyelmeztetik: hogy illy alaptalan 's vakmerő nyereszkesédből koholt ujdonságok által magát elámíttatni ne engedje, 's hitelt csak azon falragaszoknak adjon, mellyek vagy a' honvédelmi bizottmány, vagy a' rendőrségi hivatal által tétetnek közzé. Az országos honvédelmi bizottmány. — Nyári Pál, h. elnök. (P. Hirl.)

—*.* Pest. A' helybeli országos rendőrség azon rendeletet tette, hogy az útlevelek mind magyar mind német nyelven szerkesztessenek.

—*.* A' belügyminisztérium a' haza minden törvényhatóságaihoz felszólítást adott ki, hogy a' szerencsétlenül járt fehértemplomiak számára adományokat gyűjtsenek, és azokat halaszthatlanul a' helyszínére küldjék. (V. Ung.)

—*.* Kereskedelmi minisztériumtól. A' Budapest és Temesvár közötti postajárás megszüntetvén, a' posták további rendeletig csak Bánátomlósig fognak szállítatni, egyszersmind pedig, hogy a' Budapest és Krassó, valamint Temes-megye között a' postai közlekedés fentartassék, Aradról Lugosra, Soborsinon és Facséton keresztül egy uj postajárás létesített, végre intézkedés tétetett, arra nézve is: hogy Nagy-Becskerek, vagy a' körülményekhez képest Bánát-Komlós és

Versecz között is egy új postajárás léptessék életbe. Budapesten, nov. 3-án 1848.

—*.* Végzés a' temesi Comité iránt. Hivatalos jelentésből értesült a' honvédelmi bizottmány, miszerint Temesváron, miután a' várparancsnok megtagadva a' m. hadügyministeri rendeleteknek a' köteles engedelmisséget, a' lázadás zászlóját kitűzte, 's Temesvárt 's vidékét haditörvénysszék alá helyezni merészelt, találkozta a' polgári és egyházi rendből a' hazának olly hűtlen fiait, kik a' fellázadt várparancsnokkal kezét fogva, bizottmányt alakítottak, 's a' katonai lázadásnak amá vidéken a' polgári hatalom színét kölcsönözve, máris proclamációt bocsátottak a' néphez, mellyben azt az ország törvényhozása által törvénytelennek bélyegzett oct. 3-iki manifestum elfogadására 's a' fennálló megyei hatóság elleni engedelmetlenségre izgatják.

Ezen bizottmány elnökeül b. A m b r ó z y Lajos temesi volt főispánhelyettes, tagjaiul: Zsivkovits g. n. e. püspök, Osztóich János kir. udvarnok, Módiacs Pál, Veszelinovics Pál volt városi kapitány, Dézsán Akos volt megyei szolgabíró, ki egyuttal biztosi mineműségben működik, nevezetnek meg.

Első példa az országban, hol az elterjedt katonai lázadásnak polgári és egyházi személyek nyújtanak akkép segélyt, hogy a' lázadásnak a' polg. hatóság színét kölcsönözve, a' népet félrevezetik, 's miután már az orsz. gyűlés azokat, kik az oct. 3-ki törvénytelen manifestumnak engedelmeskednek, hazaárulóknak nyilatkoztatta, ugy a' honvédelmi bizottmány mind azokat, kik a' fenemlített 's a' Temesváron alakított bizottmánynak tagjai merészelnék lenni, vagy abban részt vesznek, mint hazaárulókat súlyosabb vétségökért törvénykivülieknek nyilatkoztatja.

Pest, oct. 29-én 1848. Az orsz. honv. bizottmány Nyáry Pál, h. elnök.

—*.* Kivonata Murányi Károly temesmegyei alispán levelének, Lippáról oct. 31-ről 1848, a' honvédelmi bizottmányhoz. Folyó hó 27-ke óta az ottani viszonyok se nem változtak, se nem jobboldtak. — Az oláh helységek kevés kivétellel nyilván felzendültek, Fibisen b. Sina tulajdonához tartozó tisztii lakokat, magtárokat, és gazdaságbeli épületeket kirabolták és feldúlták, N. Remetén az urodalmi épületekben a' német lakosok is hasonló pusztítást tettek. — Az utasok sok helyen feltartóztatnak, — sőt még a' szinleg békes oláh helységekben is alattomos lázítások kezdetnek, 's mind ezen kihágások fékezésére a' megye részéről semmi erőhatalom nem használtatik. — Lugost a' temesvári katonaság f. hó 27-én elfoglalta, a' szabad postajárás felfüggesztetett, és e' napokban a' temesvári haditanács rendeletének következtében Lugos lefegyvereztetett, melly végre Deschán Achill biztos rendelete alatt 4 század gyalogság, és 2 század dzsidás 3 ágyuval, valamint 2 görög főpap odaküldetett, melly utóbbiak utközben a' helységeket felkelésre buzdíták. E' felszólítás viszhangra talált,

és mintegy 1500 oláh állott a' katonasághoz. Ezek Marsovszky főbirót csaknem agyonverték, fejét több helyen megsebesíték, és csak a' katonaság közbejöttével szabadulhatott meg a' rablók kezéből. — Lugoson volt 250 erdélyi honvéd és 80 hannover huszár — kiknek azonban lovaik nem voltak — a' temesvári katonaság jöveteléről még idején értesítettek, és, minthogy a' lugosi oláhokba nem biztak, 120 lugosi nemzetőrrel, 4 ágyujokkal a' nagyobb erő elől a' bányavárosokba hátráltak, miután a' honmaradt nemzetőröktől a' jobb fegyvereket elszedték. — Az ott maradt fegyverek most már elvették, és Dézsán biztos — egy satyra a' biztosokra — Antvan őrnagy katonai parancsnok által akará szuronyok alatt a' megyei tisztséget a' megyeházában rendezni. De Jakabffy első alispán még jókor eltávozott, Makay második alispán is letette hivatalát; erre Dézsán helyparancsnokságot és elnöklete alatt álló katonai választmányt kinevezett, a' lakosokat a' feketesárga zászlóra megesketteté stb. a' nép pedig a' volt nemzetőröket az utcáról a' választmány elibe hurcolta, kik közül néhányan letartóztatottak, mások pedig a' haditörvény fenytésével elbocsáttattak. A' katonaság 28-án még Lugoson volt, hogy innen hová szándékozik, nem tudni; annyi azonban bizonyos, hogy minden gondolkozót, habár politikai tekintetben közönyös ember is, felbosszantja az, ha látja, hogy néhány gonosztévőtől vezetett 3000 főből álló fegyveres erő — mert a' temesvári várkatonaság ennyiből áll — két megyei hatóságot feloszlat, 4—500,000 lélekből álló népességet korlátlanágba ejt, és egy hatalmas országnak virágzó és nagy részét elfoglalja. (O. P. Z.)

Ezen előre bocsátott hivatalos tudósítást leginkább a' 45-ik számban közölt Lugos bevételéről szóló tudósításunknak igazítása végett közöljük.

Szerk.

—*.* Verbász, oct. 29-én. Ügyeink e' vidéken, írja a' „Közlöny“, az igazi vágásba kezdenek vitetni. Naponként a' körülmények által igényelt intézkedéseket látunk tétetni.

Kormánybiztosunk Beóthy Ödön úr, mult hét elején O-Becsén a' magát jelesül viselt katonaság között érdemjeleket és jutalmakat osztta ki. Mult csütörtökön a' nemzeti szinek kitűzése történt. — Ma O-Kéren történik hasonló, 's épen most hallunk ágyudörgéseket, hihetőleg az ünnepegy nagyszerűsítésére ágyuznak. Kis- és O-Kérről Futakra megy kormánybiztos úr ugyan e' czélből.

Mult kedden kibocsáttatott Szent-Tamásról egy cservenkai német, ki 14 hét óta mint fogoly volt a' lázadók között. — Egy szerb levelet hozott „Beti“nek címezett kormánybiztos úrhoz, mellyben a' rabok kölcsönös kicserélése iránt van felszólítás „Biga“ kapitány által aláírva. — Tegnap elbocsáttatott egy rác rab a' levéllel Sz.-Tamásra, honnét megint kieresztetett egy másik cservenkai német, Bakonyi vezérőrnagyhoz intézett német levéllel, Bigától, mellyben a' lázadók részéről engedelem kéretik arra, hogy a' sz.-tamásiak földeiket

szánthassák, 's viszont általok is megengedtetnék, hogy a' mi embereink hasonlót tehessenek; — de bizony nekik visszairatik, hogy e' hazában független szerb nemzet nem ismertetik el. Rablókkal van dolgunk: ezért egyezkedési feltételekbe illy módon nem ezeskedhetünk. Továbbá levelökben rosz néven veszik, hogy a' szenttamási szállások a' mieink által gyujtatnak, holott ők most ellenséges lépéseket nem tesznek; ezen beszédre azonban mi Temerin, Járek, Török-Becse, Kikinda, Debelliács 's több helyekre mutatunk. Hát ezt ki tette? — Egyéb-iránt több rácz foglyokat hoznak naponként. Tegnap este két Zanini gyalog hozott Ujvidék tájáról, egy, valószínűleg római sánczbeli kémeket. Még sok magyar van benn Sz.-Tamáson, most azonban már nem bántják őket. A' kieresztett németek szeméit beköték, midőn sánczaikból kihozák.

Tegnapelőtt két szervianust hoztak ide Bánátból, kik a' tomasovaczi táborból átszöktek a' mieinkhez. A' nyomor hajtotta őket. Itt becsületes bánásmódban részesültek, 's Bajára szállították. Ezek is azt állítják, hogy kényszerítve voltok ellenünk fegyvert ragadni, 's most kész volna 600 szervian ama vidéken hozzánk átjöni, de nem mernek, félnek, hogy ellenképen fogadtatnak.

Tegnap és ma talákoztunk Don-Miguel ezredbeli gyalogokkal, kik Péterváradról Verbászra szöktek, kormánybiztos urnál magukat jelentendők az okból, mivel Péterváradon, a' leginkább óhitű tiszteik üldözéseit ki nem állhatják a' karloviczi csata óta; mondják, hogy százanként fognak megszökni többen utánok, mert sorsukat többé nem türhetik. Korm. biztos úr nem helyeslé ugyan tetteket, megfeddte őket, de e' gonosz állapot változása iránt erélyesen fog intézkedni. Hiába, erélyes eljárás kell itt. Ama Csernovicsféle átkozott politica nem segít. Lám, Ujvidéken most milly pompásan mennek a' dolgok, mióta Beöthy k. b. ur amugy igazán, mint sas a' verebekre, a' gazok közé lecsapott.

Már 1700-an felül vannak ujonczaink, lesz elég, csak a' többi is ugy menjen, mint a' beavatás. Honvédeink megkapták az attilákat 's egyebeket, szegényeknek beh jól esik; tán majd kevesebb lesz a' betegek száma.

Táborbeli katonáink egy része nov. 1-ső napjaiban bejő a' helységbe, az előőrök az ujonnan készített nagyszerű sánczokban tanyáznak. (P. H.)

—*.* A' képviselőház ülése oct. 31-ről, (dél-előtti 10 órakor.) Elnök Pálffy. Tegnap reggel hadseregünk béctől másfél állomásnyira volt. Erdélyről szomorú és örvendetes híreket kell tudatnom. Gyászos eset, a' mennyire az ellenhatás által felzendített oláhok dúlnak, rabolnak, szeplősítnek és gyilkolnak. Örvendetes, hogy nemcsak szekely testvéreink, hanem a' többi magyarság is a' Királyhágón túl a' lázadók elnyomására legjobb foganattal fölkeltek. Egy körülményt kell említenem, melly, ha hivatalos tudósítás nem volna, hihetetlennek tartánám. Egy század, alig 96 főnyi Mátyás lovag, Bethlen György vezénylete alatt

8 ezer főből álló lázadó oláhsergeet megtámadta belőle 200-at levágott. E' százados a' honvédek bizottmánytól őrnagygyá neveztetett. — G. L. a' Dénes hasonlóan Erdélyből jelenti, hogy Radu nevű oláh helységet 3 oldalról megtámadta, de zendülők megfutottak. Minden löszereiket és magyar foglyot hagytak hátra. Az oláhok külső csatában 170 esett el; a' másodikban 27. Rendülők némelly erőszakoskodók haditörvényt állítatnak. (P. Z)

—*.* Ivánka ezredes Windischgrätzhez iratottal parlamentárnek Kossuth által küldetett. herczeg azt felelte: „Mit Rebellen unte handle ich nicht.“ Visszautaztában Ivánka ezredes Jellachich előcsapatai által, a' népjogok kiáltó megvetésével, Roth-Neusiedlnél letartóztatott, azon hazug ürügy alatt, hogy Fligelli is, mi parlamentár esett fogságunkba, és daczára kíséretje tiltakozásának fogva tartatott. (P. Hirl)

—*.* Bécs. Oct. 28-án az ostromlók bécs megrohanták, 's 9 órai torlasz-csata után a' külvárosokba, Landstrasse, Rendweg, Leopoldstadt 's Jägerzeile-be benyomultak. Mint hallani, a' csata igen vérvő volt, kivált a' katonaságra nézve.

—*.* Pest. Nov. 1-én délben a' képviselőház ülést tartott, mellyben Kossuth L. megérkezett levele, (Pozsonyban oct. 30. 1848. éjjélkor kelt, melly a' honv. bizottmányhoz oct. 30-ki ütközés iránt intézetett, felolvastatott, ebben egyebek közl értesítetik, hogy a' csata reggeli 7 órától fogva d. utáni 4-ig tartott, Manschwörth falu a' dunánál bevétellett. Gijon őrnagy, Ivánka brigádájának második zászlóaljánál, a' vitézség csudáját fejtette ki. Seregünk mindig előre nyomulva, az erős ágyutűzet éljen-kiáltással fogadta, 's bátran kiállá. Ezután Görgei ezredes a' Schwechat előtti parton felállított ellenséget visszaverte. Répási ezredes Langendorfnál visszaverte az ellenséget. — Schwechatból, melly ellenséggel és ágyukkal megvakva volt, erős tüzelés kezdetett ellenünk; seregeink ezt vitézül állották és viszonozták, míg végre a' jobb-szárny leghátulsó sorában állott komárommegyei kaszások egy közelökbe esett bombatörlendetlen hátrálásnak eredtek. Seregünk Fischament, Klein-Neusiedl, Enzensdorf és Schwadorf megtartásával a' Pischán inneni tegnapelőtti pozícióit elfoglalta.

Meg nem vert az ellenség sehol sem, sőt seregeink mindenütt, a' hol támadtak, diadalmasan előnyomultak; de sajnosan kell említeni, hogy bécs, bár az ütközetet ugyszólván szemeláttára, mert Schwechat majd csak nem elővárosának tekinthető — vertük, nemcsak hogy kirohanást nem tön, de két nap óta egyetlen ágyulövését sem halottuk, mellyel az ellenséget foglalatoskodtatta volna.

Azon czél tehát, hogy bécs az ostrom alól felmentsük, egyedül azért, mert bécs részéről semmi közremunkalással nem találkozáink, nem sikerült.

Veszve egyéb nincs, mint az, hogy egy csapással hazánk minden további veszélytől meg nem meuetett.

(L. Folytatást.)

Veszteségünk az ütközet nagyszerűségéhez képest csekély. Hallottaink száma alig menend többre 40-nél, 's a' sebesülteké, nem gondolom, hogy 200-at tegyen — mert, a' manswörti támadást kivéve, az egész csata többnyire ágyuzásból állt, a' mit vitéz tüzeink ugyancsak emberül viszonoztak. (P. Hirl.)

—*.* Bécsnek otthoniatlan és balsorsteljes tétlensége felől oct. 30-án, midőn hadseregünk, hogy a' szorongatott várost az ostrom alól felmentse, egészen közel a' határához odanyomult, és az ágyuk dörgését neki mint szövetséges társnak átküldé, egyebet nem vélhetni, minthogy bécs vagy elfoglaltatott már, vagy csak egyes részei, 's az alkudozás elintézésére fegyverszünetet kötött.

Ez utóbbinak szomorú valószínűsége telegraphiai sürgönyben alapszik, melly a' „Gratzer Zeitungban“ oct. 30-ka alatt foglaltatik. (P. Ztg.)

—*.* A' hécsi eset, fájdalom! szomorú bizonyosságnak tekintendő. Hadseregünk hazánk földére visszavonult, miről a' körülményes hiteles tudósítások csak ezután következhetnek. — Ausztria felé három tábor fog üttetni, hogy az onnani behoránással sikerrel lehessen találkozni. Pozsonyt erősen körülárkolják, hogy a' march felől védve legyenek; sok vonalt megerősítnek és ágyukkal ellátnak; gyalog és lovas seregek is részint itt, részint a' környéken nagy tömegekben összpontosítatnak, mellyek közül itt már sokan megérkeztek és még várattatnak is. Hasonló történik Pahrendorf és Sopronynál; egész országban a' nemzetőrség mozgításán és fölfegyverzésén serényen munkálnak és így nem sokára egy legyőzhetlen hadseregnek birtokában leszünk. (Ung.)

—*.* Pest. E' napokban az ideiglenes színházban észrevettek egy embert, kinek hatalmas férfi tekintélye és eredeti magyar öltözete figyelmet gerjesztett. Megtudtuk, hogy az szegedi Rózsa, azelőtt közfélelmet támasztott rablókapitány, ki elkövetett büntetteit azzal engesztelé meg, miután most mint megjobbult ember a' hazáért vért ontani kész. A' 150 legényből álló hajdani bandája, valamint Német Sándor segédtszije megérkezett a' vasúton.

—*.* Nagy-Becskerek, oct. 31-én. Tegnap délben érkezett meg Szegedről az ennekelőtte közrettegést okozott Rózsa Sándor 80 egyénből álló legénységével; a' népesség nagy része kéjmámorosan ezen sereghez tolakodott, és előre köszönté őket mint szabadítókat határszéli bajuktól. Rózsa a' martziusban kivívott szabadságért Kiss tábornagy előtt teljes elszánását bizonyítja. Utjukat azonnal Lázárföldnek folytaták, hogy az ellenséghez még az nap közelebb essenek.

Vetter ezredes 4 honvéd zászlóaljjal holnap ide váratik, kik közül 2 zászlóalj Verseczre nyomuland elő, hová már néhány nap előtt őrségünk egy részét elküldeni kénytelenítettünk. Mindamellett nem sokára megtámadást várunk.

VII. év folyam 46-dik sz.

A' cholera itt nagy hevességgel dühöng. Az irgalmas Isten szabadítson meg bennünket minél előbb minden bajainktól. (P. Ztg.)

—*.* Nagy-Szombat, nov. 2-án. Simonics mintegy 6000 főből álló csapatjaival, kik között közel 200 lovas két tüztelepének védkisérétére, tegnap Mindszentnapján déltájban beérkezett, 's a' mint hírlik, Pozsonyon keresztül Bécsbe menni szándékozik, hogy ott a' főhadsereggel egyesüljön. (P. Ztg.)

—*.* Magyar seregeink, a' mint hallik, Mailandból honunk felé már közelítenek. Mindenütt hősileg keresztülvágnak. A' földnép úgy szólván sehol sem áll ellent, és a' feketesárga katonaságot, a' hol utjokat állja, jól megverik. — Brünnben állomásozó katonaságunk is, melly Spielbergben őrködött, kiszabadítván az ottani rabokat, mindenestül hozzánk átcsapott. (Ung.)

—*.* Itt megütközik az ember! Mialatt a' király egyfelől, daczára esküjének és adott szavának, Windischgrätznek meghagyja, hogy a' lázongó tartományokat haddal megtámadja, mellyek közül egy szomszédtartomány még különös had- és pénzügyminisztériumot is igényel, ugyanazon király másfelől magyar hadügyministerével diplomaticai levelezésbe ereszkedik. A' „Közlöny“ egyik számában t. i. a' királynak két rendeletét olvassuk (Kelte Olmütz, oct. 17-én, tehát 16 és 19-kozt), mellyeket magyar hadministeréhez kibocsátott, és mellyekben ettől előterjesztett több rendbeli kinevezéseket 's előmozdításokat saját keze aláírásával megerősít. Tehát ezt is tán félreértésnek kell tartani? (V.U.)

—*.* Temesmegye, míg a' viszonyok Temesvárott kedvezőbben mutatkoznak, bizottmányi üléseit, valamint általában hivatalos hatását Lippán folytatja. Így tehát inentül a' megyéhez szóló minden levelek közvetlenül Lippára küldendők.

—*.* Igazítás. E' lapok 42. számában a' Telegraphból (melly a' „Spiegel“ melléklapja) kelt Budapesten, sept. 26-án 1848, közöltük: hogy a' Pesten őrsereglő német tüzérség' tisztikara azt nyilvánítja, mikép Jellachich ellen harczolni nem akar, 's hogy a' közkatonák szintugy vélekednek. — Ez azonban nálunk valótlannak nyilvánítatik, mire nézve csudálkozhatni, hogy a' „Spiegel“ 's tulajdonkép a' „Telegraph“ szerkesztősége Budapesten illy hibásan mikép tudósíttathatott.

—*.* Pest. Csudálatos, de mégis igaz tény gyanánt jelentjük, hogy a' katonakórodában a' soroksári utcában már néhány cholera-eset kanálként beadott igen erős fekete kávéval szerencsésen meggyógyított. Hogyha a' hányás meg nem szűnt, még egy kevés opium adatott be. (P.Z.)

—*.* A' szerencsétleneken közönségesen valamelly kifogást találunk, hogy a' segítségtől fellegyünk mentve.

—*.* A' szerény igényü leány mindig gazdag nászajándékot hoz a' házba.

—* Nincs tisztább az aragnál, és mégis vajmi sokan bepiszkolják vele magukat.

—* Hazugsággal tréfát ne üzz: mert az a megbotlás lánczának mindig első szeme.

—* Ha mások gyarlóságai ellen kikelünk, azzal azt mutatjuk, hogy minmagunk a' legnagyobb hibák egyikével terhelve vagyunk.

Legujabb.

Tegnap, pénteken Nov. 10-én éjtszaka 10 órakor, a' várból rögtön bombázni kezdék városun-

kat, mi éjfélig folyton tartott, aztán 1 óráig mérsékletesben. Több házak megrongáltattak és hírleményhez képest egy aluvó asszony' feje nyakáról lelövetett. Ma szombaton hajnalra reggelihez 3 iszonyatos ágyu-lövessel tisztelttünk meg. Erre mi adhatott alkalmat, még bizonyosan nem tudhatni. Mi történend még e' nap folytán a' következés megmutandja.

Oct.	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	Lakása és halálozati helye
15	Armatzky Steva, földész' f.	G. n. e.	8 e.	epeláz	Gája k. v.
—	Pap István, szinte	Kath.	15 —	szinte	Vágóhidutcza.
—	Molnár Gábor, szinte	—	11 hó	aszkor	szinte.
—	Mark Péter, szinte	G. n. e.	4 e.	epemirigy	Pernyáva k. v.
—	Braun Anna, földész' l.	Kath.	1 hó	görcsök	Kiskarikautcza.
16	Tesner János, puskaműves	—	24 e.	epemirigy	Ráczutcza.
17	Simon Erzsébeth, földész' l.	—	1 hó	görcsök	Gája k. v.
—	Szvitek Gyula, leányé	—	2 —	aszkor	Magyarváros 615
18	Mark Eva, zenésznő	G. n. e.	41 e.	epemirigy	Molnárutcza.
19	Szeccsánszky Katalin assz., polgárnő	—	33 —	göres	Sz. Páltér 272
—	Bankutz Alexa, földész	—	60 —	aggság	Marospart.
—	Turcsán Erzsébeth, földész' l.	Kath.	6 hó	aszalvány	Tanya.
—	Bogya Jelina, szinte	G. n. e.	4 e.	torokgyik	Pernyáva k. v.
22	Tonász Perszida, földésznő	—	25 —	tüdőlob	szinte 713
—	Gold Jozefa, üvegesmester' l.	Kath.	2 hó	görcsök	Batthyánytér.
—	Argyelán Perszida, megyei hajdu' l.	G. n. e.	1 e.	szinte	Kiskarikautcza.
—	Pap László úr, fakereskedő	G. e.	70 —	tüdővész	Radnaiút.
—	Priván Juon, földész	G. n. e.	40 —	szinte	Pernyáva k. v.
—	Lovászi Ágnes, szegedi szolgáló	Kath.	20 —	hasüreglősebe	Megyeikórház.
25	Hader Susánna, kőműves' l.	—	18 hó	torokgyik	Pernyáva k. v.
—	Monori Roza	—	2 —	görcsök	Holtmarosutcza.
—	Oláh Roza, földész' l.	Ref.	1 e.	aszkor	Czímerutcza.
—	Gligoreszk Károly, kőműves' f.	Kath.	6 —	epemirigy	Pernyáva k. v.
26	Vertán Mária, özvegynő	—	60 —	köszvény	Gája k. v.
27	Vékony Katalin, özvegynő	Kath.	71 e.	szinte	Marospart.
—	Szigety Katalin, földész' l.	Ref.	8 n.	görcsök	Pernyáva k. v. 423
28	Levát József, kőműves	Kath.	37 e.	epemirigy	szinte 625
—	Popity Anna, földésznő	G. n. e.	42 —	szinte	szinte 102
—	Popity Katalin, földész' l.	—	11 —	szinte	szinte.
—	Popity Pája, földész' f.	—	15 —	szinte	szinte.
—	Niga Zsófi, földésznő	—	45 —	epeláz	szinte 660
—	Kováts János, földész	Ref.	36 —	tüdővész	Illésutcza 333
—	Pflám György, kőműves	Kath.	30 —	tüdőlob	Téglautcza.
29	Kelemen József, földész	—	44 —	epemirigy	Séga k. v.
—	Ilka Katalin, földész' l.	G. n. e.	12 —	vörheny	Pernyáva k. v.
—	Tarr Sámuel, földész' f.	Ref.	5 —	béllob	Téglautcza 10
—	Braunmiller Ferencz úr, szabómester	Kath.	45 —	dermenet	Megyeikórház.
—	Kosztá István, simándi kocsis	—	32 —	szájsüly	szinte.
30	Pernyó Anna, aradi szolgáló	—	25 —	lábfekegy	szinte.
November hó:					
1	Baksa János, földész' f.	Kath.	3 hó	béllob	Ujvilágutcza.
—	Veszeli Juli, ácslegény' l.	—	5 —	fogzás	Flórianutcza 363
—	Veszeli Erzsébeth, ácslegény'nő	—	24 e.	göres	Pernyáva k. v.
—	Scheinberger Albert, korcsmáros' f.	Izr.	6 —	agylob	Buzsák.
2	Brüll Ignátz, haszonkémlő	—	57 —	vízkór	Pernyáva k. v.